

Főszerkesztő
és ideiglenes
felelős szerkesztő:
Dr. Tardás Lajos
Laptulajdonos a
CORVEN
Baptiádó K. T.

DÉLI HIRLAP

A Timișoara-i tör-
vényesített bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938)
Szerkesztőség:
Timișoara I. Bál-
Regina Maria 5,
Küldőhivatal:
Timișoara I.,
Piata Brătianu 5.

A romániai magyarság demokratikus lapja

Belgrád és Kolozsvár bekerítése a délkelet-európai hadműveletek előterében

Északról erős szovjet kötelékek, délről és délnyugatról Titó haderői szorongatják Belgrád német védelmét — A szovjet és román csapatok kiszélesítették hidfőjüket a Maros északi partján

Moszkvai jelentés Horthy szökési előkészületeiről Decemberben kerül sor az újabb Roosevelt-Sztalin-Churchill találkozóra

Moszkva. A Pravda az észak-erdélyi hadihelyzettel foglalkozva október 2-án ezeket írta:

— Az erdélyi hívságok körében belül a német és magyar csapatok újabb óriási veszteségeket szenvedtek. A szovjet és román hadsereg együttes előnyomulása néhány napon belül egész sor nagy, erősen megerősített helység elfoglalását eredményezte. A magyarok és németek az eddigtől eltérő taktikával harcoltak. Ezelőtt utóvédharcokkal igyekeztek az előnyomulást késleltetni, most a Kolozsvár-Marosvásárhelyi frontszakaszon, nagyobb tömegű friss csapatot vetettek harcba. Ezeknek nemcsak az orosz-román előnyomulás feltartóztatása, hanem visszaharcolásuk lett volna a feladatuk. Egyes helységeket, például Torda-Tordán nagy összecsapások voltak. Ezekben az ellenség új csapatainak igen véres veszteségei voltak. Ezekben a harcokban tankjaink igen nagy szerepet játszottak. A szűk völgyekben és erdei utakon, a terepet kihasználva, egész közel engedték magukhoz az ellenség csapatait és csak távolságról várakozva villkos tüzei zúdították rájuk. A legtöbb esetben az ellenség zűravaros menekülését idézte elő ez a harcmodor, mire a tankok üldözőbe vették őket és az ellenséges állások mélyébe hatoltak. A Kolozsvár és Marosvásárhely felé vezető utakon német és magyar hadifoglyok végtelen sorával lehet találkozni.

Marosvásárhely elfoglalása a gyalogság, harcokocsik, tüzség és repülőök együttműködésének volt a következménye. A város környékén 50 további helységet foglaltunk el. A fasiszta csapatok helyzete napról napra válságosabb. Timișoara-Temesvár felszabadítása után most jól kiépített utak állnak rendelkezésünkre, melyek Magyarország szívébe vezetnek. Itt az előretörést nem akadályozzák már sem hegyek, sem erős védelmi állások, úgy, hogy az ellenség a védelemre kénytelen volt nagy páncélos erőket összehívni, ami azonban nem tudta Arad felszabadítását sem megakadályozni. A szovjet légiőri itt is eredményesen működik s többek között Debrecen ellen intézett igen súlyos támadást, — állapítja meg a Pravda.

A Balkánról érkezett jelentések szerint — folytatódik a moszkvai jelentés — Horthy előkészületeket tesz a Magyarországról való szökésre és Ausztriában már előkészületeket tesznek Horthy fogadtatására. Szökése előtt Horthy még napiparancsot adott ki az Erdélyben küzdő katonáknak, melyben a hadvédséget végül kintartásra hívta fel. A katonák nem gondolkoztak, — mondja Horthy — ne kérdezz, hanem harcolj, hanem parancsok „árulásáról” is szó van ebben a napiparancsban, — állapítja meg a moszkvai jelentés.

Magyarország katonai helyzete egyre súlyosabb — állapítja meg a Kossuth-rádió

A Kossuth-rádió október 1-i adásában a következőképp foglalta össze a helyzetet: A hadijelentések egybevetéséből kitűnik, hogy Magyarország katonai helyzete egyre súlyosodik. A szövetséges haderők felvonulási területe szélességben is, mélységben is egyre nagyobbodik. A magyar hivatalos közleményekben mutatózó derűlátás

teljesen indokolatlan. Az a tény, hogy a magyar jelentés Mészölygegyest és Sarkadot említi, igazolja a román jelentést, mely szerint Gyula elcsúszott. Nem kedvezőbb a helyzet Makó és Földeák körzetében sem. Marosvásárhelytől északra, amint az orosz jelentésből kiderül, elvesztett Toldalag és az oroszok erős hidfőállást létesítettek

a Maros jobb partján. Cămpulungnál, Dornavatra irányában átkeltek az Aranyoson s a Kárpátok gerincén túlhaladva 30 helységet foglaltak el. Turkatól délre és délkeletre az oroszok folytatták támadásukat és ott állnak már az Uzsoki-szorosban. A jugoszláviai hadszíntéren most kezd kibontakozni a jugoszláv-szovjet katonai megegyezés hatása. Tur-

nu-Severintől délre nagyobb szovjet katonai kötelékek keltek át a Dunán és elfoglalták a Turnu-Severin szemben fekvő Kladovo-t. Az Orsovától délre fekvő csizma alakú területet Negotinig e várossal együtt felszabadították. A szlovéniai jugoszláv felszabadító haderők a Drávnánál 40 kilométer szélességben elérték a magyar határt.

„Magyarországnak szakítania kell Hitlerrel és a Hitlerrel támogató rendszerrel”

— Az Erdős Kárpátoktól a Dunáig voltaképp nincs arcvonal — folytatta a Kossuth-rádió. — Nagyszalonta, Marosvásárhely és a többi erdélyi város gyors eleste azt mutatja, hogy ezen a részen komoly ellenállás nincs. A balkáni német hadsereg teljes felbomlásban van. A felszabadító csapatok Belgráddhoz közelednek. A kilátásban lévő új orosz-jugoszláv arcvonallal szemben a németek semmi erőt sem tudnak szembeállítani. A magyar honvédség erejéből ide már nem futja. A mostani — már igen hosszú — Szeged—Nagyvárad—Borsó—Uzsoki-frontot sem tudja tartani. Északon a Beszkeidék és az Erdős Kárpátok között az oroszok elérték és helyenként átlépték a Kárpátok gerincét. Ezt az eredményt hegynek fel vezető uton érték el. Biztosra vehető, hogy hegynek le a magyar Alföld felé sokkal gyorsabban fognak előre haladni. Az orosz és szlovák haderő egyesülése rövid idő kérdése, és nemsokára elérik Losoncot. Bártran mondhatjuk tehát, hogy a keleti front déli szárnyán nincsen német arcvonal. Magyarország három oldalról be van kerítve, a harcér Budapesttől 200 kilométerre van. A magyar Alföld a legideálisabb terep az orosz hadsereg számára, amely nagyszámú gépesített egységgel és lovassággal rendelkezik. A helyzet tehát nem csak hogy reménytelen, hanem a teljes katonai összeomlás áll a kezében. Ugyanakkor Magyarország külpolitikailag is be van kerítve. Ujjunkon számolhatjuk meg azokat az országokat,

amelyekkel összeköttetésben áll. Churchill legutóbbi beszédéből viszont látszik, hogy Oroszország és az angolszász hatalmak álláspontja Magyarországgal kapcsolatban egyezik: szakítania kell Hitlerrel és a Hitlerrel támogató rendszerrel, amelynek a bűne, hogy Magyarország utolsó maradt Hitler

csatlósai között. Az a veszély fenyegeti Magyarországot, hogy a legközelebbi időben az összeomlás Hitler oldalán találja. A Németországgal szembeni gyűlölet épüget sujtán az esetben Magyarország elén végleggyengülésben lévő kormány áll. Lakatosek tekintélye napról-napra süllyed,

másrészt a tömegek békekövetelése nőttön-nő. Ez a belpolitikai helyzet jellemző vonása. Az általános sztrájk, tüntetések ideje elérkezett. Itt az ideje, hogy rohamra induljunk és kiragadjuk a hatalmat a Hitler-bérencsek kezéből. Az összeomlás csak így kerülhető el, — hangoztatta a Kossuth-rádió.

Churchill és Sztalin egyaránt fegyveres magyar szembeszállást sürget a hitlerizmus ellen

— Churchill angol miniszterelnök parlamenti beszédének Magyarországra vonatkozó részéből kiderül, — állapítja meg a továbbiakban a Kossuth-rádió, — hogy semmiféle béketárgyalás az angol vagy amerikai és a magyar kormány között nincsen. Nem beszélt volna így az angol miniszterelnök, ha a magyar kormány komoly béketárgyalást kísérelt volna meg. A suttogó propaganda azt állította, hogy az oroszokkal nem, de az angol-amerikkal komoly tárgyalások folynak. Minderről kiderült, hogy hazugság. Lakatosok nem tárgyaltak senkivel, ellenkezőleg gőzerővel folytatták Hitler haborúját. Ezzel a suttogó propagandával a magyar demokratikus erők akcióját akarták elgáncsolni. Aki hitt a suttogó propagandának, most Churchilltől megkapta a választ. Churchill beszédéből még más is kiderült. Ugyanez a suttogó propaganda azt a hírt terjesztette, hogy az angolok ellen a magyar nép fegyveres ellenállásának a Hitler-banda ellen. Az angol miniszterelnök viszont most arról beszélt, hogy a magyar nép fegyveres harca elkerülhetetlen. Churchill felhívja a magyarság figyelmét, hogy ha a terror meggyögül és a belső bomlás jelei mutatkoznak, akkor itt az ideje, hogy fegyverrel forduljanak a németek és a hazaárulók ellen. Ez az alkalom most itt van. Minden jel a belső bomlásra vall. A belső nyomás az események következtében most gyengébb, mint néhány hónappal ezelőtt. Most lehet és most kell cselekedni! Churchill ezzel ugyanazt mondta, amit Sztalin marsall, hogy t. i. a népeknek kell cselekedni és fegyverrel a kezében elűznie az SS-t és a német-bérencet, — mondotta a Kossuth-rádió.

Erős szovjet kötelékek törnek előre Bel rád felé

London. (Radur). A Reuter jelenté: Az Észak-Erdélyben folyó harcokról közli, hogy a vörös hadsereg és a román csapatok jelentősen kiszélesítették a Maros északi partján létesített hidfőjüket és a hurok Kolozsvár városa körül egyre jobban bezárul. Jugoszláviában, a Vaskaputól délre

szintén jól haladnak a harcok és a német csapatokat több megerősített állásból kivetették. Az e körzet felé uton lévő német erősítéseket a légiőri közreműködésével a vörös hadsereg és Tito marsall erői kemény harcokban szétszörték és megtörték.

Moszkva. (Tass). A hivatalos

szovjet hadijelentés hétfőn este a vörös hadsereg hadműveleteiről közölte, hogy az egyes hadszínterekről nem jelentenek különösebb eseményt.

Londonból származó jelentés szerint mind a berlini, mind a budapesti rádió beismerte, hogy a vörös haderők és a román csapatok az erdélyi Kárpátok

körzetében tovább haladnak előre, valamint azt, hogy a szovjet csapatok Jugoszláviában újabb teret nyertek. A Vaskaputól délre erős szovjet kötelékek törnek előre Belgrád felé. Ugyanekkor Tito marsall csapatai délről és dényugatról közelednek a jugoszláv fővároshoz. A szabad jugoszláv csapatok elfoglalták a Belgrádtól 30 kilométernyire délre fekvő Zebet városát s ezzel a németek a Balkán déli részéből való visszavonulási uton újabb fontos pontot vesztek el, — közli a Tass jelentése.

Német fenyegetés Magyarországnak
A Timisoaraer Zeitung londoni keltetésére hivatkozva a következőket közli: Hivatalos német helyről tegnap nyilatkozatot adtak ki, amely szerint a birodalmi kormány egy második Bulgáriá-essét nem fog eltűrni. Ezzel kapcsolatban mértékadó londoni politikai körökben kijelentik, hogy mivel Magyarország még az egyetlen szövetségese a német birodalomnak, ez a fenyegetés kizárólag ennek az országnak szólhat.

Teleky Pál öngyilkosságának politikai háttere
Az idézett londoni jelentés így folytatódik:
A New York Times című ameri-

kai lap az esetleges magyar fegyverleté-
teli szándékkal foglalkozó ezen német állásfoglalással kapcsolatban emlékeztet Teleky Pál gróf, akkori magyar miniszterelnöknek háromévesét év előtt bekövetkezett öngyilkosságára. Ő már akkor sem hitt Németország győzelmében és amikor Magyarországot a német birodalom arra kényszerítette, hogy a szövetséges Jugoszlávia ellen háborúba induljon, Teleky miniszterelnök öngyilkosságát kötetelt el. Az előző napon barátai előtt kinyilvánított politikai végrendeletében Teleky gróf megállapította, hogy Magyarország jövője reménytelen. Ma Teleky ezen világos jóslása teljesedésbe ment, — állapítja meg a New York Times. — Svájc és más országok semleges megfigyelői is azon a meggyőződésen vannak, hogy csupán az ellenállás rögtöni megszüntetése és a haladéktalan kanonizáció javíthatja meg Magyarország helyzetét.

A Gestapo karmaiban
A Gestapo és a német katonaság azon, ban erősen megvetették lábukat Magyarországon földjén és olyan a látszat, hogy a magyarok már nem urai saját országuknak és nem rendelkeznek azokkal az erővel, hogy a nép többségének akaratát ismerékül vigyék, — fejeződik be a londoni jelentés.

Uteai harcok Budapest munkásnegyedeiben

London. Az angol rádió jelenti: Budapest munkásnegyedeiben utcai harcokra került sor a béke mellett tüntető tömegek és a hitleri hadsereg között.

„Volkbund”-ellenőr a magyar hadiipar élén
Genf. (Rador). A Tass ügynökség jelentése szerint a németek egyre fokozódó mértékben tartják ellenőrzésük alatt a magyar hadiipart. Legutóbb a hadiüzemek működésének ellenőrzésére kormánybiztost neveztek ki. A kor-

mánybiztos tagja a német „Volkbund” nevű szervezetnek és a németek teljes bizalmát élvezi.

Hitlerék magyar államcsínyről tartanak
London. (Reuter). A Daily Telegraph című angol lap írja: Amikor ez év tavaszán a német csapatok Magyarországot megszállták, a német hadvezetés kijelentette, hogy kezébe kerítette a „hátsó lépcsőt”, amely Európába vezet. A magyar hivatalos jelentések most a német és magyar csapatok általános

Törökország közvetíti a magyar fegyverszüneti kérelmet

Bucuresti. A Fapta című fővárosi lap londoni értesülésre hivatkozva a következőket jelenti: A newyorki rádió egy ankarai hírt továbbított, amely szerint Lakatos tábornok magyar kormánya felkérte a budapesti török követséget, járjon közbe a szövetséges hatalmaknál, hogy határoz-

zák meg számára azokat a feltételeket, amelyek mellett belegyeznek a fegyverszünetbe. Londoni politikai körökben úgy vélik, hogy Magyarország e magatartása nagyrésztben a moszkvai rádió felhívásának tulajdonítható, — fejeződik be a jelentés.

Decemberre tervezik az újabb háborúkalmi találkozót

London. (Rador). Roosevelt, Sztalin és Churchill újabb találkozóját decemberre tervezik. A Daily Mail diplomáciai szerkesztője, Wilson Broadbent lehetségesnek tartja, hogy a találkozóra az olaszországi Torinóban kerül majd sor. Más helységek is szóba jöhetnek, végleges határozat a találkozó színhelyét illetően csak az amerikai elnökválasztás után várható, — jelentik Londonból.

Több ezer letartóztatás történt.
A svéd lapok jelentik, hogy Gottfried von Bismarck-Schönhausen herceget, a „vaskancellár” unokáját, a Gestapo letartóztatta. Letartóztatása hír szerint a Hitler elleni összeesküvéssel áll össze-

Churchill és Roosevelt üzenetet küldött a pápának
Róma. (Rador). Villeneuve bihori, quebeci érsek Rómába érkezett és különkhalgatáson jelent meg XII. Pius pápánál. Beavatott körök úgy tudják, hogy a kanadai egyszázfős Churchill és Roosevelt üzenetét, illetve választ adta át a pápának azokra a megjegyzésekre és ajánlatokra vonatkozóan, amelyeket XII. Pius az angol miniszterelnökkel való legutóbbi találkozása alkalmából tett a béke megszervezésével és egyes európai országok helyzetével kapcsolatban.

Üzenet az osztrák népeknek
London. (Reuter). Felhatalmazott helyről hivatalos üzenetet küldöttek az osztrák népek. Az üzenet szerint eljött az ideje annak, hogy az osztrák munkásság és az egész osztrák nép akcióba lépjen, bizonyosságául annak, hogy különbözőség van Ausztria és az elnyomó németek között és hogy Ausztria nem akar osztozni Németország sorsában.
Az üzenet felszólítja az osztrák népet, létesítsen minden városban és faluban ellenállási fészket és készítsen elő mindent a szövetséges csapatok fogadására. Már most intézkedéseket kell hozni arra, hogy a felszabadított helységekben a közigazgatást átvegyék.
A nemzeti szocializmusnak minden téren való kiirtása lévén a végső cél, az osztrák nép tudja, mi a tennivalója. Felkete és fehér listákat állítsanak össze a kiemelkedő politikai személyiségek viselkedéséről s intézkedjenek abban a tekintetben, hogy az élelmiszer-lerakatokat, szállító eszközöket és ipari berendezéseket megmentsék és megőrizték, mert ez sokban megkönnyíti majd Ausztria helyzetét a háború után. Ha ezeket és a soron következő utasításokat szigorúan megtartják Ausztria nem lesz

Több ezer letartóztatás Berlinben
Bucuresti. A Tribuna Poporului című bucaresti lap a londoni rádió követező közléseit ismerteti:
Berlinben a Gestapo ügynökei nagy razziát tartottak. Megállították az összes gépkocsikat, villamosokat s a földalatti vasúti járatot is, mindenkit igazoltattak és megmotoztak.

Régi magyar némák

Mondják, hogy vannak kőszá lelkék, kik éjjelkor egyre hazajárnak s tört szárnyakkal a csend idején az ablakok alatt megállnak.

Ők virrasztanak... az éjők félnek, suttogják, hogy ezernyi holt ott remeg az ezüst fényben éjjelkor, ha kisüt a hold.

Szólnának, de nincsen nyelvük, hisz az életük is néma volt s béna nyelvükről a szándék, a lázadás tüze földbe folyt.

Szegény kicsi póri anyám, emlékszem rá, régen este a seprűt, meg a bibliát a külszób előtt keresztbe tette,

Nem szólnak hát, csak állanak, jönnek, mikor a harang kondul, ők a régi magyar némák, kiket megcsaltak boldul.

hogy a siri lelkék át ne lépjék, ha péntek éjre jött a szombat. S a temetők népei kint az ajtónk előtt felzokogtak.

Jönnek, mert elmúlt az élet, a csont, a hus most már nem teher — jönnek — széthull az enyészet, mert tudják már, hogy lázadni kell.

Árnyékközüket kinyújtották, fejükön halotti kendő s jelezték nekem, figyermeknek, hogy bennük nem korog a bendő.

Settenkednek az ablak alatt s csudálják, hogy benn a család alszik, mikor a hegy csucsától a sir éjéig ér le a vöd.

Most, amnyi eltűnt évek után még fél az anyám... megcsalom őt: az élőkől a holtakhoz megyek S fellázitom a temetőt...

Hold sült le az ablakomra, kívül áll egy roppant sereg és csudálja mind, amikor majd a költő szeméből könny perog.

SINKA ISTVÁN

visszavonulásáról adnak hírt a Kárpátok védővonalaról, s azt mondják, hogy a német és magyar egységeket most Magyarország déli részében vonják össze. A Magyarországra nézve válságos helyzetben Berlin nem mulasztja el azt, hogy Magyarországot figyelmeztesse, nem engedi meg Magyarország kilépését a háborúból Bulgária mintájára. A német hadsereg-főparancsnokság most még magát Horthy kormányzót és tulzó hitlerista kormányának tagjait is alnok defetizmussal és esetleges államcsíny elkövetésével gyanúsítja, — írja a Daily Telegraph.

san jelentős számú erőt vont össze és indított velük ellentámadást, az amerikai előhaladás az előző villámgyors eredmények után lassabb lett. Ennek ellenére a szövetséges csapatok átkeltek a Wurm folyón, Aachen és Düsseldorf között elválták a vasuti vonalat és a páncélos ékeik ellen jelentős erővel intézett német származót kivették.

Hollandiában a 2. brit hadsereg minden irányban kiszélesítette hídfőjét. Kiszélesítette a 2. brit hadsereg a Németország irányában való betörési helyet is.

Végleg megszűnt a német ellenállás Calaisben

London. (Reuter). Calais városát és kikötőjét a szövetségesek végleg elfoglalták A 24 órai fegyverszünet után, amely idő alatt a polgári lakosságot az ostromlott helységből elszállították, a szövetséges légi erő ismét megkezdte szemény támadásait s a kanadai csapatok is rohamra indultak. Egészen rövid idő múlva a védők közül 4000 katona megadta magát, éjjel felé pedig Schröder ezredes a calaisi német helyőrség parancsnoka is fogságba esett. Vasárnap reggel 8 órakor az ellenállás megszűnt, az 1. kanadai hadsereg elfoglalta Calais városát és kikötőjét.

A helyzet Finnországban

Stockholm. (Reuter). A finn-svéd határon fekvő Thornea finn várost a gépesített finn hadoszlopok, valamint a tengerről partraszállt kötelékek teljesen felszabadították. Haparándó helység még a németek birtokában van.
Helsinki. (Tass). A finn sajtó azt írja, hogy a Közép- és Észak-Finnországban lévő német csapatok rabolnak s kegyetlenkedéseket követnek el a polgári lakosság ellen. A német hadsereg most megmutatja igazi arcát. A finn lapok beszámolóiban az északfinnországi lakosság kétségbeesztő helyzetéről, sürgős intézkedéseket követelnek, hogy még megment sék, ami menthető, — fejeződik be a Tass-jelentés.

függésben.
A német távirati iroda jelentette, hogy Bückel, Elzász-Lotharingia körzetvezetője meghalt. Azt állítják, hogy tüdőgyulladás okozta halálát.
Roosevelt elnök a sajtóértekezleten közölte, hogy a német márka árfolyama a szövetségesek megszállta területeken a következő: 1 angol font 40 márka, — 1 amerikai dollár 10 márka.

A légi háború

London. (Reuter). Hétfőn 1200 szövetséges nehéz bombavető és 750 vadászgép ujaib támadást intézett Köln, Kassel, Aachen és Bonn városai ellen. Tizenkét bombázógép és hét vadászgép elveszett.

hadszintér és a pusztulás is elkerüli, bár Hitler terveiben ez benne van, — fejeződik be az üzenet az osztrák néphez.

Újabb amerikai betörés a Siegfried-vonalba

London. (Reuter). Az 1. amerikai hadsereg által elért betörés, amelyről a hetfői hivatalos hadijelentés is megemlékszik, Aachen és Geilenkirchen között 10 kilométer szélességben és 3 kilométer mélységben történt. Tekintettel arra, hogy a német hadvezetés igen gyors-

Legújabb

A vörös csapatok behatoltak Riga védelmi rendszerébe

London. (Reuter). A DNB, a német hírszolgálati ügynökség jelent, hogy a vörös hadsereg csapatokat tett partra a rigai öbölben lévő Dagó szigeten. Dagó szigetének igen nagy jelentősége van. A szigeten a szovjet csapatok felette kemény harcokat vívnak a német helyőrséggel. A partraszállás hírét szovjet részről még nem erősítették meg. A brit lapok moszkvai tudósítói arról számolnak be, hogy a vörös hadseregnek kelet felől sikerült behatolnia Riga védelmi rendszerébe.

Letterszágban Mitau körzetében a német csapatok megkísérelték a Lielupe folyón való átkelést. Kísérletüket azonban véresen visszaverték, — fejeződik be a jelentés.

— Megalakult a timișoarei-temesvári demokrata ügyvédek csoportja. Október 2-án délelőtt 11 órakor a timișoarei-temesvári ügyvédi kamara helyiségében mindegy 100 ügyvéd jelenlétében megalkult a demokrata érzelmi ügyvédek csoportja. A megjelentek megválasztották a csoport vezetését, melynek feladata annak az ülésnek előkészítése, mely a csoport célkitűzéseit lesz hivatott megvitatni. A vezetésben a következő ügyvédek foglalnak helyet: Dr. Fodor Alex., Dr. Popovici Borislav, Dr. Adler Endre, Dr. Metea Octavian, Dr. Talkács Lajos, Dr. Bürger Ernő, Dr. Cimponeriu Virgil, Dr. Susman Dimitrie, Dr. Ciorman Gheorghe, Dr. Farcasianu Nicolae, Dr. Mut Cornel, Dr. Ciolac Ioan, Dr. Simon Virgil.

— Uj vezérigazgató a vasut élén. (București). Orezeanu tábornok, a CFR vezérigazgatója lemondott állásáról. Lemondását elfogadták és helyébe Popescu Constantin mérnököt nevezték ki vezérigazgatónak.

— A tanulóknak nem kell igazolniok a hadimunka elvégzését. (București). A nemzetművelési minisztérium közli, hogy az iskolai beiratkozás alkalmával a tanulóknak nem kell igazolniok, hogy hadimunkát végeztek.

— Pénzügyigazgatósági közlemény. A timișoarei-temesvári pénzügyigazgatóság közli, hogy a pénzügyminisztérium 307.379/944. számú rendeletével úgy intézkedett, hogy bírságmentesen egyenlíthető ki a lakbér utáni adó, ha mindazok a személyek, akik menekülteknek és kilakoltatottaknak lakást vagy lakrészt adtak bérbe s erre vonatkozólag az illetékes adókerületi hivatalban bejelentik a kapott bér összegét, az időtartamot és a bérlő nevét.

— A volt zsidó detasamentek tagjainak figyelmébe. A volt zsidó detasamentek szervező bizottsága felkéri a detasamentek tagjait, hogy a Hitlerellenes Zsidó Szervezet helyiségében (Timișoara-Temesvár I., Str. Vasile Alexandri 7 sz. II. emelet) az alábbi sorrendben jelenjenek meg: Október 4-én délelőtt 9 órakor a 101-es, 12 órakor a 100-as, míg a többi detasament volt tagjai délután 3 órakor jelenjenek meg. Október 5-én délelőtt 9 órakor az összes detasamentek tagjai közös értekezletet tartanak.

Okt. 5. Csütörtök
Róm, kat.: Placid
Protest.: Aurél
Ortod.: Mameita

HIREK

Napkelte: 6.04 ó.
Napny.: 17.32 ó.
Holdkelte: 19.51 ó.
Holdny.: 9.52 ó.

Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej. Vidéki előfizetők, ha nem csekken fizetik az előfizetési díjat, ez 20 lejjel nagyobb a bélyegilleték miatt. 85.628. — Kéziratokat nem örzünk meg és Metianu-utca 6, hirdetések Eminescu-utca szelvé: 17-11.

— Felemlítették a barna kenyér fejadagját. (București). A kormány gazdasági bizottsága a közellátási államtitkárság javaslatára a városi lakosság részére a barna kenyér fejadagját 35 dekára emelte fel, míg a fehér kenyér fejadagját 25 dekára szállította le. Intézkedés történt továbbá a hus és felvágott fogyasztásának a korlátozására is. A hus heti fejadagját 50 dekában, míg a felvágott mennyiségét 20 dekában szabták meg. Hus csak szombaton és vasárnap lehet forgalomba hozni.

— Demokrata orvosok tömörülése. Az Apararea Patriotica orvosi bizottsága kéri a nemzeti demokrata blokkba tartozó orvos-kartársakat, hogy a meglévő keretek átszervezése, valamint új vezető bizottság megválasztása céljából október 8-án, vasárnap délelőtt 12 órakor az Apararea Patriotica székházában (Belváros, Napoleon-utca 2.) jelenjenek meg. A megválasztandó bizottság bizottsági tagjai, a demokrata orvosok együttműködését.

— Szervezkednek a grafikai munkások is. A szakszervezeti szervezkedéssel kapcsolatban a timișoarei-temesvári grafikai munkások vasárnap délelőtt a szakszervezeti helyiségben értekezletet tartottak. Grosz Ferenc, Kunst János, Vladuti Emil és mások felszólalása után a következő szervező bizottságot választották meg: Vladuti Emil litografus, Grosz Ferenc nyomdász, Rózsai F. cinkografus, Strosz könyvkötő, Halmosné fényképező, Friedmann kartonipar és Lászlóffy papíripári alkalmazott. A gyűlésen Kál János is felszólalt és a szervezkedés fontosságára mutatott rá, majd indítványozta, hogy a fasiszta és hitlerista tagok működését felül kell vizsgálni.

— Megkezdődött a katonai előképzés kiképzés. Timișoara-temesvári katonai előképzési bizottság közli az 1926-ban és 1927-ban, valamint az ennél korábban született újakkal, — tekintet nélkül a nemzetségi vagy vallási különbségre —, hogy minden vasárnap reggel a Politechnica sporttelepen katonai előképzés kiképzésen kötelesek résztvenni. A távolmaradók a törvény megszába büntetésben részesülnek.

HIREK 1 MONDATBAN

TIZEZER TONNA BUZÁT ajándékozott a szovjet kormány Varsó nagy ingegben lévő Prága nevű külvarosa lakosságának.

SZOVJET SZAKSZERVEZETI KÜLDÖTTSEGET várnak Angliába, a brit és szovjet munkás-szakszervezetek együttműködése módozatainak meg tárgyalására.

ARGENTINIA KORMÁNYA megtiltotta, hogy német alutalvok az országban ingatlant vásárolhassanak vagy argentin bankokban pénzt helyezzenek el.

NOKET IS BEVALASZTANAK azokba a különleges bíróságokba, amelyek Franciaországban a németekkel együttműködtek ügyében fognak ütközni. A GESTAPO és a német rendőrség el lenörzi Magyarország egész táviró- és távbeszélő hálózatát.

LUBLIN KÖZTÉBEN 1500 lengyel népiskolában kezdődött meg a tanítás; a német megszállás négy éve alatt ezekben az iskolákban nem volt lengyel nyelvű oktatás, a legtöbb iskola épületekt raktárnak vagy istállónak használták fel a megszállók.

— Adakozunk téli ruhaneműeket az Apararea Patriotica részére. Az Apararea Patriotica, mely a fasiszta terror áldozatait támogatja, most a közeigő tételre való tekintettel, azzal a kérdéssel fordul a közönséghez, hogy fehéreneművel, férfi és nő ruhákkal, cipőkkel és meleg téli öltözködési cikkkel segítse ezt a nemes akciót. Az adományokat az Apararea Patriotica „Ruhatár” szervezetéhez, Timișoara, I., Str. Napoleon 2. szám alatt lehet leadni.

— Talált tárgyak a villamosban. A timișoarei-temesvári villamosársaság igazgatósága közli, hogy az utóbbi napokban a következő tárgyakat találtak a villamosban: Egy bőr aktatáska, benne egy villanyvasalóval, egy töltőtollat, egy kulcsot láncsal, egy kulcsosomót és egy piaci kosarat. A talált tárgyakat tulajdonosa a rendőrség közigazgatási ügyosztályán átveheti.

— Zsidó főiskolai hallgatók és érettségizetek megbeszélése. A zsidó főiskolai hallgatók és érettségizetek követeléseit tárgyaló bizottság a megbeszélések további folytatása végett felhívja az érdekelteket figyelmét, hogy október 5-én délelőtt 10 órakor a Hitlerellenes Zsidó Szervezet székházában, Timișoara-Temesvár, I. kerület, Str. Vasile Alexandri 7. szám alatt, jelenjenek meg. A megbeszéléseken többen között a Demokrata Főiskolások Szövetségével való együttműködés is szóba kerül.

(*) Zeneoktatók: Dr. Markovitsné Kállai Ibolya a hedeghoktatók ismét megkezdte. Timișoara, II., Dacilor-u., 5. II. em.

(*) Orvosi hírek. Dr. Todan Iosif, rendel ismét idegbetegeknek (rövid hullám, D. Arsonvall, Pantostat, Quartz, stb. kezelése). Délután 3—1/2 óráig, Timișoara, Bulev. Regele Ferdinand 1/b. távbeszélő 34-31. — Dr. Kemény nőorvos ismét rendel. Timișoara, 3 August-u. 21. Telefon 21-31. — Dr. Mátrai fogorvos újra rendel. Timișoara, I., Regina Maria-körút 5. távbeszélő 35-80.

(*) Dr. Marcus Vasile ügyvéd, C. F. R. főjegyző, nyugdíjba visszavonulva, ügyvédi gyakorlatát Timișoara, I., Bulev. Diaconovici Loga 17. szám alatt tovább folytatja. Telefon 31-30.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október 4-én, szerdán Timișoara-Temesvár: I.: C. Jahner (Libertati-tér), II.: Maszalius (Badea Cartan-tér), III.: Bianu (Miron Costin-utca), IV.: Neurohr (Preyer-utca), V.: Corvin (Cloșca-u.).

Apróhirdetések

BEJÁRÓNÓT iratokkal délelőttre keresek. Timișoara, I., Bratianu-tér, 3. II. (4810) III., VAGY IV. kerületben, lehetőleg magánháznál, gyermektelen házaspár házmesteri állást keres, az asszony szakácsnői teendőket is vállalna. Timișoara, III., Răsu Sirianu-u., 84. 6. ajtó. (4811) * ELADÓK olcsón 36-, 37-es bőrcipők. Érdeklődni csak a déli órákban. Timișoara, I., Mercy-u., 1. II. (4812) * BEJÁRÓNÓT megbízható felelősnél keresek. Timișoara, I., Mașariu-u., 7. I. 5. ajtó. (4813) * BUCUREȘTIBE utazom. Megbízásokat vállalok. Löwinger Timișoara, I., General Grigorescu-u., 1. 10. ajtó. (4814) * MINDENES bejárónó jó bizonyítvánnyal azonnalra keresetek. Timișoara, II., 3 August-u., 7. II. 5. (4815) * KIFUTOLEÁNYT felveszünk. „Ova” Timișoara, II., Splaiul Penes. Curcanul 3. (4816) * HÁZVEZETŐNŐ, egyedülálló jobb nő, magános hölgnél vagy urnál állást keres. Esetleg könnyű beteg mellé. Nem nagy fizetést, hanem jó otthont kérék Timișoara, III., Domnita Balassa-u. 19. Aranka. (4817) * MEGBIZHATÓ főznitudo, tiszta mindenek, rögtöni belépésre keresetek. Jelentkezések d. u. 4-ig. Timișoara, I., Diaconovici Loga-körút 10. ajtó 4. (4819) * HÁZMESTERNŐ keresetek, ki főzhetne is két személyre, 11-15 óra között. Timișoara, III., Izvorului-u., 6. I. Lachvay-téri templom mögött. (4820) * GYERMEKÁGY, ebédlő-kredenc, asztal, székek eladó. Timișoara, I., Regele Ferdinand-körút 4. I. 7. (4821) * KERESÉK központi felkésült torma iskolának megfelelő (esetleg sportterrain) helyiséget. Címet a kiadóba kérék. (4822) * KERESÉK egy-két szobás

Timișoara-temesvári CORSO-MOZI
A nagy művészek remekének utolsó előadásai
Laura Solari, Armando Falconi, Laura Adami, Luisella Beghi
A SORS UTJA
című filmben. — Előadások
3, 5 óra 7 órakor

lakást bármelyik városrész központjában. Ajánlatokat „Egy személy” jellegére a timișoarei kiadóba kérék. (4823) * FEKETE békébebeli selyemmel bélelt férfi zakó-öltöny, női télikabát, fekete alig viselt D. M. C. anyagból, horgolt nagy ebédlő asztalra való abrosz, kézi vaspénzkazetta, Friedmann, Timișoara, IV., Ion Ghica-u. 13. I. 4. Délelben 2—4 között. (4824) * FŐZNITUDO mindenek állást keres azonnalra. Timișoara, E. Teodoriu-u., 3. (4825) * RÓMKÖVET veszek. Timișoara, III., Remus-u. 15. Manczell. (4826) * HÁZMESTERT keresünk. Férfi dolgozni mehet. Lakás és fizetés jár. Cinema Fratelia. (4827) * MAGANOS jobb nő elmenne magános urhoz házvezetőnőnek, ahol otthont találna. Megkereséseket „Szerény” jellegre a kiadóba kérék. (4828) * MEGBIZHATÓ, rendes, mindenest keresek azonnalra, vagy 15-ére. Timișoara, IV., 3 August 5. ajtó 2. (4829) * ELVESZETT fekete bőrtáska (imitáció) különböző iratokkal és két karkötő órával pénteken 9—10 óra között a „Cocoul Alb” üzletben. Becsületes megtaláló jutalom el. lenében adja le. A. Daju, Timișoara, IV., Fröbl-u., 23. (4818) * KERESÉK a reggeli órákra gyárvarosi bejárónót. Timișoara, II., Dacilor-u. 10. ajtó 12. (4768) * KOR-SZERŰ, vajszerű gyermekkoosi eladó. Timișoara, I., Traian-tér 2. I. 1. (4781) * LAKÁS kiadó azonnalra szoba-konyha és

mellékhelyiségek, az Erzsébetvárosban. Cím a timișoarei kiadóban. (4836) * ELADÓK férfi és nőikabátok, 43-as csizma, 37—39-es nőcipők, férfi munkaruhák, női ruhák, ágytakaró, függöny, női-kosztüm, paplan, stb. Timișoara, III. Porumbescu-u., 32. I. 14. (4837) * TISZTA, szorgalmas, főzni tudó mindenek bejárónót keresek. Timișoara, II., Baba Dochia-u., 14. fei30 csengő. (4838) * SPORTKOCSI eladó. Timișoara, IV., Carol-körút 54. (4839) * KISZOLGALÓ kisasszonyt, szakácsnőt és kifutoleányt azonnalra alkalmaz a Bodoga Susana. Timișoara, I., Regina Maria-körút 5. (5593) * SZABÁSZATI kurzusomat ismét megnyitottam. Redinger divatszalon, Timișoara, I., Luther-tér 1. II., ajtó 1. (4840) * ELADÓ 1-es számú Wertheim pénzszekrény valamint süllőszelhető varrógép (Singer), kifogástalan állapotban. Cím a timișoarei kiadóban. Megtekinthető 10—2 óra között (4841) * VALLALOK mosást, vasalást itthon és házakban is. Stanciu, Timișoara, II., O. Iosif 53. (4842) * JÖMEGJELENÉS fiatal uriaó keres bizalmi állást divatszokmányban, divatszalonban dint direktíriz, (ért a varrásba) vagy üzletbe. Teljesen megbízható. Ajánlatokat „S. O. S.” jellegre a kiadóba kérék. Esetleg orvoshoz asszisztensnőnek vidékre is megy. (4843) * KÜLÖNBEJÁRATU bu-torozott szobát azonnalra keresek. Cimek:

a kiadóba „Rendes” jellegre kérék. (4844) * 37-es Női bakancs kifogástalan állapotban eladó. Timișoara, III., Constanta, 2-a. (4845) * EGY NEM különbejáratu szoba urihölgy részére kiadó. Agyneművel ellátva. Timișoara, IV., Mareșal Joffre u., 19. ajtó 1. (4846) * BEJÁRÓNÓ kerestetik, ki délutánig marad. Haasz Andor, Timișoara, IV., Bratianu-u., 15. II. 47. (4847) * VENNEK alkalmilag kifogástalan állapotban lévő paplant, paplanlepedőt, lepedőt, valamint asztalműt. Telefon szivességgel. 32-16. (4848) * NŐI BŐRÉRTÉK, 3. fekete és barna, olcsón eladó. Timișoara, II., Telegrafului-u., 53. (4849) * DIVATÓ FÜLOVERT, kesztyűt kézzel kötők, női férfi részére, divatlap szerint. Timișoara, II., Telegrafului-u., 59. (4850) * BOLDO sportkoosi és 38-as női cipők eladók. Timișoara, Simion Banuti-u., 27. (4852) * KERESÉK november 1-ig modern kettőszobás lakást, lehetőleg az Erzsébetvárosban vagy az Erzsébetvárosban, villamoshoz közel. Timișoara, IV., Gojdu-u., 12. ajtó 5. (4853) * KERESÉK két jó állapotban lévő vaskályhát. Telefon 24-75. (4854) * HAZI nagy kerttel, esetleg földdel, bérbe kádo, Ghivoda határában, Timișoara szomszédos közi, az országait mentén. Érdeklődni lehet Timișoara, III., Brancoveanu-u., 9. (4855) * MELY GYERMEKKOCSI azonnal eladó Timișoara, III., T. Laurean-u., 7. 1. ajtó. (4809) * BEJÁRÓNÓT azonnalra keresek Timișoara, I., Regina Maria-körút 5. I. 10. ajtó. (4806) * HÁZMESTER fizetéssel kerestetik. Csakis egyedülálló, rendes eml. jelentkezzék 11 és 1 óra között. Timișoara, IV., Berthelot-körút 7. (4807) * VENDÉG LÉGI szakácsnőt keresek. Havas Timișoara, IV., Bratianu-u., 39. (4832).